

Ρεπορτάζ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

ΤΗΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ Πέμπτη, όταν μαθεύτηκε ότι ο κ. Γ. Αλογοσκούφης δέχθηκε επίθεση προσερχόμενος να μιλήσει στη London School of Economics στο Λονδίνο, κάποιοι υπουργοί κρυφογέλασαν. Η ισχύς που συγκέντρωσε ο υπουργός Οικονομίας έπειτα από την έξοδο της χώρας από την επιτήρηση είχε ενοχλήσει. Έτσι η κάθοδός του, αν και η συ-

γκυρία είναι δύσκολη, προκαλεί πόλεμο και «μαχαιρώματα» στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης. Ο ίδιος ο κ. Αλογοσκούφης έδωσε σήμα αλλαγών στη δημοσιονομική πολιτική, ο κ. Χρ. Φώλιας κυνηγά τράπεζες, ΔΕΗ, σουπερμάρκετ και ό,τι άλλο βρει (συμπεριλαμβανομένου του υφυπουργού του κ. Γ. Βλάχου), η κυρία Φάνη Πάλλη-Πετραλιά πιέζει από το δικό της μετερίζι, φαίνεται όμως ότι αυτά δεν αρκούν για να κόψει η κυβέρνηση τα πλοκά-

μια της κρίσης που την έχουν ζώσει. Οι δημοσκοπήσεις καταγράφουν φόβο των Ελλήνων για την πορεία της οικονομίας και αυξανόμενη δυσανεξία για τους κυβερνητικούς χειρισμούς. Ως εκ τούτου, ο κ. Κ. Καραμανλής αναζητεί τον επόμενο υπουργό Οικονομίας και, σύμφωνα με πληροφορίες, έχει ήδη καταλήξει στο κατάλληλο πρόσωπο, για το οποίο διενεργούνται μετρήσεις ώστε να διαπιστωθεί το «πέρασμά» του στην κοινή γνώμη.

■ Ο παρασκηνιακός πόλεμος υπουργών και στελεχών λόγω της κακής κατάστασης της οικονομίας προκαλεί κραδασμούς στο κυβερνητικό σκάφος, ενώ ο Πρωθυπουργός αναζητεί διέξοδο

Φαγωμάρα στο οικονομικό επιτελείο

Ο κ. Αλογοσκούφης αποτελεί το κορυφαίο πρόσωπο του (κυβερνητικού) δράματος. Η κοινή γνώμη ξεπλάγη από την παρουσία του στην πρόσφατη συνέντευξη στον τηλεοπτικό σταθμό Mega. Ο άλλοτε σταβρός υπουργός Οικονομίας εμφανίστηκε πιεσμένος, κουρασμένος, απολογητικός. Παράγοντες που συνομιλούν μαζί του λένε ότι βρίσκεται σε αυτή την ψυχική κατάσταση εδώ και περίπου έναν χρόνο, ένδειξη ότι τα πράγματα στην οικονομία δεν πάνε καλά.

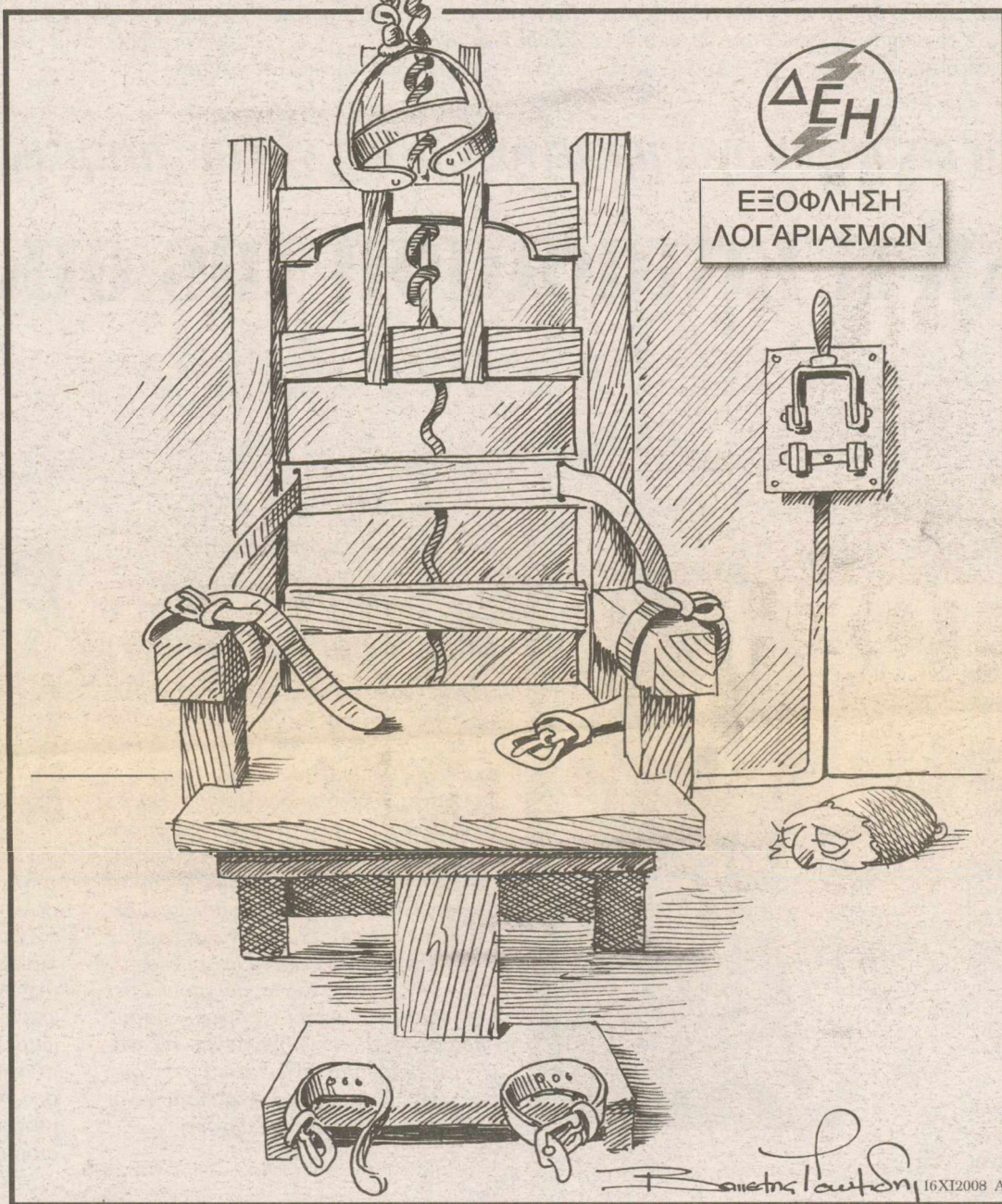
Μολονότι πηγές από το περιβάλλον του προβάλλουν τη στενή συνεργασία με τους υπουργούς των οποίων το αντικείμενο έχει άμεση συνάφεια με το δικό του, στην πραγματικότητα είναι απομονωμένος και οι συνάδελφοί του σε ιδιωτικές συζητήσεις τον χαρακτηρίζουν «αδύναμο κρίκο». Ο ίδιος, όπως συμβαίνει με τους αδύναμους κρίκους, ανακάλυψε οψίμως τα «κανάλια της διαπλοκής» και την «κακόπιστη κριτική» τους.

■ Δύσκολες σχέσεις

Κριτική, ενδεχομένως όχι κακόπιστη αλλά σίγουρα σφοδρή, του ασκεί και ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Γ. Σουφλιάς. Αντιθέσεις ετών, μεταξύ των δύο ανδρών, έχουν συσσωρευτεί στην επίκαιρη διαμάχη για το αν η κρατική βοήθεια θα πρέπει να διοχετευθεί στο τραπεζικό σύστημα ή στα μεγάλα έργα, προκειμένου να στηριχθεί η ανάπτυξη. Η σύγκρουση προκαλεί σεισμικές δονήσεις στην κυβέρνηση, όχι μόνον επειδή δεν διαθέτει σχέδιο εξόδου από την κρίση, αλλά κυρίως γιατί οι αντίπαλοι είναι ένας «παρατημένος τσάρος» ο οποίος αναμένει την ανακατάστασή του και ο εμπνευστής του οικονομικού προγράμματος της ΝΔ, που όμως τώρα – μολονότι θεωρείται ιδανικός για τη θέση του υπουργού Οικονομίας – έχει χάσει και την έμπνευση και τη διάθεση να αναστυλώσει τα ερείπια του προκατόχου του.

Οικονομικοί παράγοντες πάντως μιλάνε για «μεσαιωνικού» τύπου διαμάχη, καθώς στην κατάσταση όπου βρίσκεται η ελληνική οικονομία απαιτείται και ενίσχυση της ρευστότητας και στήριξη του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο περικόπεται κάθε χρόνο. Όσο για το επιχείρημα ότι αρκούν οι Συμβάσεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), επισημαίνουν ότι προς το παρόν δεν έχει υλοποιηθεί καμία ΣΔΙΤ, καθώς εξαρτώνται από τη δυνατότητα των τραπεζών να τις χρηματοδοτήσουν. Επιπλέον, εκδηλώνεται αντίδραση στην προσπάθεια του κ. Αλογοσκούφη να χρεώσει σε άλλους υπουργούς κεντρικές πολιτικές επιλογές του ή πρόσωπα που προώθησε σε νευραλγικές θέσεις, όπως π.χ. τον πρόεδρο της ΔΕΗ κ. Τ. Αθανασόπουλο.

Όσοι θεωρούν εφιαλτική τη συ-



νύπαρξη Σουφλιά - Αλογοσκούφη στο Υπουργικό Συμβούλιο μάλλον θα βλέπουν τον χειρότερο εφιάλτη τους στο ενδεχόμενο να προκύψει δίδυμο Σουφλιά - Δήμα, σε περίπτωση ανασχηματισμού. Ο επίτροπος για θέματα Περιβάλλοντος κ. Στ. Δήμας, ο οποίος δεν χάνει ευκαιρία για δημόσια αντιπαράθεση με τον ΥΠΕΧΩΔΕ, προβάλλεται με-

ταξύ των επικρατέστερων διαδόχων του κ. Αλογοσκούφη. Ομοίως και η κυρία Ντόρα Μπακογιάννη.

Θα μπορέσει άραγε ένας από αυτούς (ή όποιο πρόσωπο επιλέξει ο Πρωθυπουργός για τη νέα, φιλολαϊκή βιτρίνα της κυβέρνησης) να φέρει βόλτα το υπέρογκο έλλειμμα, να στηρίξει αποτελεσματικά την ανάπτυξη και να καταστείλει το

«αντάρτικο» του κ. Τ. Αράπογλου, προέδρου της Εθνικής Τράπεζας, ο οποίος με μια σειρά καταχρηστικών πρακτικών (αύξηση επιτοκίων, συνεργασία με εισπρακτικές εταιρείες, κ.ά.) βλάπτει επικοινωνιακά την κυβέρνηση;

Την ίδια στιγμή ο πρόεδρος της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλος ασκεί πιέσεις για να υπα-

χθεί η Εθνική στο σχέδιο των 28 δις. ευρώ. Οι κακές γλώσσες επιμένουν ότι οι προθέσεις του δεν είναι άδολες: αν μπει η Εθνική στο σχέδιο, θα ακολουθήσουν και οι άλλες.

■ Πόλεμος και στη ΔΕΗ

Ενώ ο τραπεζικός τομέας «αυτορυθμίζεται» ερήμην των τηλεσιγράφων του υπουργού Ανάπτυξης, ο κ. Φώλιας αναλώνει τον χρόνο του στη διαχείριση της απομάκρυνσης του κ. Τ. Αθανασόπουλου από τη διοίκηση της ΔΕΗ. Δεν πρόκειται για προσωπική διαμάχη: η νέα επικοινωνιακή τακτική του κ. Καραμανλή, ο οποίος επιθυμεί να εμφανιστεί ως συμπάσχων με τους πολίτες, απαιτεί ανθρωποθυσίες διοικητών ΔΕΚΟ και golden boys (το αίμα των οποίων ζητούν κομματικοί, ΔΑΚίτες και βουλευτές που εκφράζουν τη λαϊκή Δεξιά).

Ο κ. Αθανασόπουλος έβαλε μόνος του το κεφάλι του στην γκιλοτίνα, ανακοινώνοντας απερίσκεπτα ένα business plan το οποίο απαιτεί μείωση των θέσεων εργασίας κατά 8.000 - 10.000 και αύξηση των τιμολογίων του ηλεκτρικού ρεύματος. «Υπάρχει πρόβλημα ΔΕΗ και υπάρχει πρόβλημα Αθανασόπουλου. Ο διοικητής της ΔΕΗ λέει κάποιες αλήθειες για την επιχείρηση, αλλά ενεργεί αυτοκτονικά» επισημαίνουν παράγοντες που γνωρίζουν τον χώρο.

Στο φόντο της σύγκρουσης Φώλια - Αθανασόπουλου υπάρχει η υπόθεση της Αλουμίνιον της Ελλάδος. Πέραν της απόφασης του υπουργού Ανάπτυξης να αποκαταστήσει την Αλουμίνιον από αυτοπαραγωγό σε ανεξάρτητο παραγωγό, ζημιώνοντας κατά τον κ. Αθανασόπουλο τη ΔΕΗ κατά 80 εκατ. ευρώ, προ 15 ημερών προέκυψε νέο αίτημα από την εταιρεία για διαπραγμάτευση της τιμής του ρεύματος, το οποίο απέρριψε ο διοικητής της ΔΕΗ. Το 2007 ο κ. Αθανασόπουλος διαφημίστηκε από την κυβέρνηση ως χρυσή μεταγραφή από τον ιδιωτικό τομέα, ήταν υψηλόβαθμο στέλεχος της Τογوتا και διέθετε πανεπιστημιακές περ-γαμηνές, προσόντα ελκυστικά για τον κ. Αλογοσκούφη, ο οποίος και τον προώθησε στο τιμόνι της ΔΕΗ.

Όπως και ο προκατόχός του κ. Ι. Παλαιοκρασσάς, δεν είναι άνθρωπος χαμηλού προφίλ. Η πρώτη του δήλωση όταν ανέλαβε, ότι δεν δέχεται εντολές και παρεμβάσεις από πολιτικούς, προκάλεσε την αντίδραση στελεχών της Ρηνιλλής. Οι σχέσεις του κ. Αθανασόπουλου με το πολιτικό σύστημα δεν βελτιώθηκαν ποτέ, γι' αυτό εμφανίζεται τώρα χωρίς στηρίγματα, αν και όλοι γνωρίζουν ότι με την απομάκρυνσή του δεν διορθώνεται τίποτα. Στην κατάσταση όπου έχει περιέλθει η ΔΕΗ, τα τιμολόγια, με ή χωρίς Αθανασόπουλο, θα αυξηθούν προκειμένου να επιβιώσει η επιχείρηση.

Χρ. Φώλιας κατά Γ. Βλάχου

Σύγκρουση στο υπουργείο Ανάπτυξης

Η ΔΕΗ δεν είναι το μόνο πρόβλημα του κ. Φώλια. Εντός του υπουργείου τα πράγματα δεν κυλούν αρμονικά ούτε με τον υφυπουργό Ανάπτυξης κ. Γ. Βλάχο. Η σύγκρουση των δύο ανδρών για τις αρμοδιότητες έχει βγει έξω από τις πόρτες του υπουργείου, από την εποχή που ο κ. Βλάχος έφαχνε το σήμα της ΕΕ για το νοθευμένο ηλιέλαιο της Ουκρανίας και ο κ. Φώλιας δήλωνε ότι καταναλώνει το μείγμα ηλιέλαιου - ορυκτέλαιου σε μεγάλες ποσότητες, προσδοκώντας να καθουχάσει την κοινή γνώμη. Εκτοτε οι αρμοδιότητες του κ. Βλάχου έχουν αποφιλωθεί και ο κ. Φώλιας νιώθει να ισορροπεί καλύτερα πάνω στο τεταμένο σκοινί που διασχίζει από τον πε-

ρασμένο Μάρτιο, όταν η θέση του στην κυβέρνηση δεν έμοιαζε καθόλου σταθερή. Σε αυτό έχει βοηθήσει η αδυναμία του κ. Αλογοσκούφη να επιβάλει μια σταβρή οικονομική πολιτική και λιγότερο η (βιαστική) εκστρατεία των 41 μέτρων κατά της ακρίβειας.

Λέγεται ότι η εκστρατεία αποτελούσε πρόταση του συνεργάτη του υπουργού, επικοινωνιολόγου κ. Σπ. Ριζόπουλου (με προϋπηρεσία δίπλα σε υπουργούς του ΠαΣοΚ), η παρουσία του οποίου προκαλεί προστριβές με υπηρεσιακούς παράγοντες και εγκαλείται από τους αναπάλους του ότι με τη συναίνεση του κ. Φώλια έχει μετατρέψει το πολιτικό πρόβλημα της ακρίβειας και της ανάπτυξης σε επικοινωνιακό.

Ρεπορτάζ Ζ. ΤΣΩΛΗΣ - Ν. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΙΑΛΤΙΚΗ είναι η κατάσταση στην οικονομία και απειλεί με εκτροχιασμό τους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, αλλά κυρίως την ίδια την κυβέρνηση. Ο πρώην πρωθυπουργός και επίτιμος πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κ. Μητσοτάκης προεξοφλεί ότι έρχεται φτώχεια και ζητεί «θυσίες απ' όλους τους Έλληνες ανάλογα με τις δυνατότητες τους».

Άμεση αλλαγή στην οικονομική πολιτική ζητούν υπουργοί. Μετά τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Γ. Σουφλιά ο οποίος ζήτησε επείγοντως μέτρα για την τόνωση των επενδύσεων, ο υφυπουργός Εξωτερικών κ. Π. Δούκας προτείνει στροφή της πολιτικής με «ριζοσπαστικές αποκρατικοποιήσεις» και «τη συμμετοχή των εργαζομένων».

Κορυφαίοι πολιτικοί και καθηγητές επί των οικονομικών εκτιμούν ότι η Ελλάδα, αφού πέτυχε την ένταξή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση – τον στόχο για τον οποίο εργάστηκε συστηματι-

κά την περίοδο 1996-2000 –, κινείται έκτοτε χωρίς όραμα και στόχο στην οικονομική πολιτική. Και μόνο από κεκτημένη ταχύτητα και τους κοινοτικούς πόρους διατηρεί ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης, όταν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες εισέρχονται σε ύφεση.

Σήμερα η οικονομική κρίση αποκαλύπτει ότι «ο βασιλιάς είναι γυμνός», η χώρα είναι υπερχρεωμένη και η οικονομία απειλείται. Όπως σημειώνει ο πρώην υπουργός Οικονομίας κ. Στ. Μάνος «στο τέλος του 2008 το Δημόσιο Χρέος θα πλησιάσει τα 260 δισ. ευρώ. Στο τέλος του 2003, δύο μήνες πριν από τις εκλογές, ήταν 170 δισ. ευρώ. Το επιτόκιο με το οποίο δανείζεται το Ελληνικό Δημόσιο είναι κατά 1,5% υψηλότερο από το επιτόκιο δανεισμού της Γερμανίας. Τον Ιανουάριο του 2003 ήταν 0,15%. Από εδώ και πέρα οι οικονομικές ασυναρτησίες και ο αφορητός λαϊκισμός μπορούν να προκαλέσουν απότομη αύξηση του κόστους δανεισμού και να γονατίσουν κυριολεκτικά την ελληνική οικονομία».

Αρα τα περιθώρια που υπάρχουν για κινήσεις τό-

νωσης της οικονομίας με δανεικά είναι στενά. Σε αυτό το πλαίσιο κερδίζουν έδαφος οι φωνές για αναδιανομή των πόρων και τον ενεργό ρόλο που πρέπει να έχει το τραπεζικό σύστημα στη στήριξη της οικονομίας, και για την απελευθέρωση της οικονομικής πολιτικής από τον ασφυκτικό κλοιό του Συμφώνου Σταθερότητας.

Ο πρώην υπουργός κ. Γ. Παπαντωνίου υπογραμμίζει ότι «οι Έλληνες τραπεζίτες είναι οι μόνοι που συνεχίζουν να έχουν κέρδη το 2008. Αρα δεν έχουν καμία απολύτως δικαιολογία να μην ανοίξουν την κάνουλα πάλι και να δώσουν χρήματα σε μικρομεσαίους». Και καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει ακόμη και σε «μερικές κρατικοποιήσεις» αν κριθεί αναγκαίο.

Είναι αξιοσημείωτο ότι από όποια πολιτική πτέρυγα και αν προέρχονται οι ερωτηθέντες, όλοι συμφωνούν ότι η κυβέρνηση πρέπει να διαπραγματευτεί με τις Βρυξέλλες ένα πακέτο στήριξης της οικονομίας, υπερβαίνοντας τα όρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ

Επτά πολιτικοί και οικονομολόγοι προτείνουν μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης

Εφιαλτική η κατάσταση της οικονομίας

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πρώην υπουργός Οικονομίας

“Μερική κρατικοποίηση τραπεζών”

«Απέναντι στην παγκόσμια κρίση η σημερινή Ελλάδα διαθέτει ένα πλεονέκτημα: συμμετέχει στην ευρωζώνη. Χωρίς το ευρώ θα αντιμετώπιζε συνεχείς υποτιμήσεις, εκτίναξη του πληθωρισμού και εξαιρετικά υψηλά επιτόκια. Όμως, υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες στην οικονομία που οφείλονται σε πράξεις και παραλείψεις της σημερινής κυβέρνησης.

Πρώτον, ο εκτροχιασμός του προϋπολογισμού, σε συνδυασμό με την απώλεια αξιοπιστίας μετά την “απογραφή”, περιορίζει τα δημοσιονομικά περιθώρια. Ηδη η Ελλάδα δανείζεται με κόστος κατά 40% υψηλότερο σε σχέση με τη Γερμανία. Ωστόσο η κρίση είναι πιθανό να προσλάβει επικίνδυνες διαστάσεις. Πρέπει να ληφθούν αμέσως στοχασμένα μέτρα στήριξης αδύναμων ομάδων, ιδιαίτερα χαμηλόμισθων, χαμηλοσυνταξιούχων και ανέργων, να μειωθούν οι φόροι στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, και να ενισχυθούν οι δημόσιες επενδύσεις. Επίσης, να ανακληθεί η κατάργηση του αφορολόγητου ορίου για τους αυτοαπασχολούμενους. Πρέπει να ανασυνταχθεί το σχέδιο διάσωσης των τραπεζών καθιστώντας υποχρεωτική την εισροή κεφαλαίων στις προβληματικές τράπεζες, ακόμη και με μερική ή ολική κρατικοποίηση.

Δεύτερον, η απουσία μεταρρυθμίσεων έχει εξασθενήσει την οικονομία. Η ώθηση που εξασφάλισε η ένταξη στην ΟΝΕ εξαντλείται. Η ανάκαμψη προϋποθέτει δομικές αλλαγές. Κατάργηση κλειστών επαγγελμάτων, εξάλειψη μεσαζόντων, αναβάθμιση εκπαίδευσης, καταπολέμηση γραφειοκρατίας και διαφθοράς, αποτελούν κρίσιμες τομές για την επάνοδο σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης».

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

Πρώην υπουργός Οικονομίας

“Ζητείται μόνιμος υπουργός Οικονομικών”

«Όσα έπρεπε εδώ και χρόνια να γίνουν, δεν έγιναν και τώρα μπαίνουμε σε κρίση. Κρίση



Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Πρώην πρωθυπουργός

“Έρχεται φτώχεια, απαιτούνται νέες θυσίες”

«Πρέπει να πληροφορήσουμε με απόλυτη ειλικρίνεια τον λαό για την πάρα πολύ δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκεται η ελληνική οικονομία. Είναι προφανές ότι αυτό που οφείλουμε σήμερα να πράξουμε είναι: να στρέψουμε αμέριστη την προσοχή μας προς το ποσοστό του ελληνικού λαού που ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας. Όλοι οι υπόλοιποι Έλληνες να είμαστε έτοιμοι να ανεχτούμε θυσίες ανάλογα με τις δυνάμεις μας, όπως άλλωστε ορίζει το Σύνταγμά μας. Οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να προχωρήσουν αποφασιστικά και γρήγορα για να ξαναγίνει η Ελλάδα ανταγωνιστική στον διεθνή χώρο. Περιθώρια για λαϊκισμό είναι βέβαιον ότι πλέον δεν υπάρχουν».

που ξεκίνησε μien αλλού, αλλά θα δείξει τη manία της εδώ.

Τι μπορεί να γίνει τώρα;

1. Τάξη στο υπουργείο Οικονομικών. Με την άμεση αυτόνομή του από το υπουργείο Οικονομίας – τώρα πριν από τον προϋπολογισμό – και την τοποθέτηση πανίσχυρου εξωκοινοβουλευτικού υπουργού τύπου, ας πούμε, Βουρλούμη. Οχι τόσο για τα έσοδα, αλλά για τον κατακόρυφο περιορισμό της

σπατάλης και της κλεψιάς. Μόνο ένα ισχυρό, λειτουργικό και αποτελεσματικό υπουργείο Οικονομικών θα μπορέσει να επιβάλει τάξη στο χάος των υπουργείων, των νοσοκομείων, των ΟΤΑ, των Ταμείων, των φαρμάκων και των ΔΕΚΟ τύπου ΟΣΕ. Μόνο ένα νέο υπουργείο Οικονομικών μπορεί να επανεξετάσει συνολικά το φορολογικό σύστημα.

2. Ενίσχυση των επενδύσεων. Με το άμεσο ξεμπλοκάρισμα των μεγάλων ιδιωτικών επενδύσεων που στην πλειοψηφία τους λιμνάζουν στα συρτάρια της γραφειοκρατίας του ΥΠΕΧΩΔΕ ή στα γρανάζια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τη μετατόπιση των δημοσίων επενδύσεων προς όφελος συγχρηματοδοτού-

μενων επενδύσεων, έτσι ώστε τα περιορισμένα λεφτά του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων να πιάνουν τόπο. Μεγάλες συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις σε δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας για να διευκολυνθούν οι επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και επίσης μεγάλες συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις σε μονάδες αφαλάτωσης. Συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις σε όλα τα αεροδρόμια και ιδιωτικοποίησή τους κατά το πρότυπο του “Ελ. Βενιζέλος”. Επέκταση της Αττικής οδού χωρίς λεφτά με αντάλλαγμα την παράταση της σύμβασης παραχώρησης.

3. Περιορισμός του διάχυτου κόστους με την περικοπή υποχρεωτικών αμοιβών σε δικηγόρους, συμβολαιογράφους, μηχανικούς κ.λπ. Κατάργηση του Νόμου 128/75 που επιβαρύνει τα επιτόκια των δανείων των επιχειρήσεων κατά 0,60%, δόθηκαν για την προώθηση των εξαγωγών. Δραστικός περιορισμός των κλειστών επαγγελμάτων, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τις μεταφορές».

Π. ΔΟΥΚΑΣ

Υφυπουργός Εξωτερικών

“Ριζοσπαστικές αποκρατικοποιήσεις”

«Η τόνωση της οικονομικής δραστηριότη-

τας, της επιχειρηματικότητας και η αρωγή των ασθενέστερων είναι οι αναγκαίες δράσεις που πρέπει να αναλάβουμε για να αντι-



μετωπίσουμε την οικονομική κρίση και να αλλάξουμε το αρνητικό κλίμα για την κυβέρνηση. Τα μέτρα που προτείνω στην παρούσα φάση είναι οι ριζοσπαστικές αποκρατικοποιήσεις (με συμμετοχή των ίδιων των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ), η απελευθέ-

ρωση αγορών, η βελτίωση της λειτουργίας του Δημοσίου, που θα οδηγήσουν στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Ακόμη χωροταξικά κίνητρα για να μπορεί να χτίσει ο Έλληνας και στις εκτός σχεδίου περιοχές, ώστε να ανασάνει η οικοδομή. Για τις επιχειρήσεις, είναι ανάγκη να κλείσουν τις φορολογικές τους εκκρεμότητες, με έκπτωση μέχρι 50% στο κόστος της περαίωσης. Ακόμη είναι αναγκαία η αναδιαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση των περιορισμών του Συμφώνου Σταθερότητας με στόχο να εξαιρεθούν οι αμυντικές δαπάνες από το έλλειμμα».

ΛΟΥΚΑ Τ. ΚΑΤΣΕΛΗ

Βουλευτής Επικρατείας ΠαΣοΚ

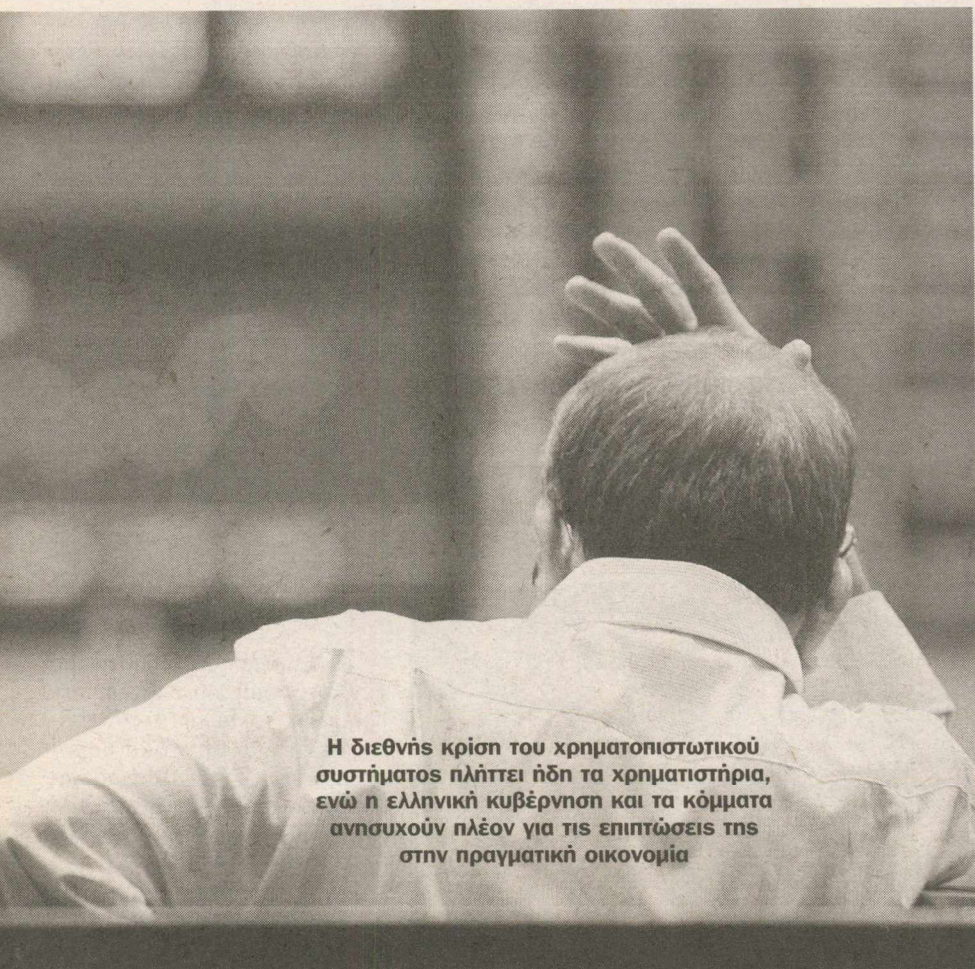
“Ανατροπή της οικονομικής πολιτικής”

«Η Ελλάδα βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Η χρηματοπιστωτική κρίση βρήκε την οικονομία ανοχύρωτη και αποδυναμωμένη

εξαιτίας της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης τα πέντε τελευταία χρόνια. Πολιτική που συμπύκνωσε τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα με νέους φόρους, τροφοδότησε την ακρίβεια, “πάγωσε” την αγορά, συρρίκνωσε τις δημόσιες επενδύσεις.

Η κυβέρνηση, δυστυχώς, συνεχίζει την ίδια οικονομική πολιτική ακόμη και σήμερα που ο κίνδυνος της ύφεσης και της ανεργίας επιβάλλουν την ανατροπή της.

Το ΠαΣοΚ έχει ρεαλιστικό σχέδιο για έξοδο από την κρίση, που στηρίζεται σε τρεις πυλώνες:



Η διεθνής κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος πλήττει ήδη τα χρηματιστήρια, ενώ η ελληνική κυβέρνηση και τα κόμματα ανησυχούν πλέον για τις επιπτώσεις της στην πραγματική οικονομία

1. Την παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Προτείνουμε τη δημιουργία Ειδικού Ταμείου Αναχρηματοδότησης, που θα παρέχει ρευστότητα στις τράπεζες, υπό τον όρο την αναχρηματοδότηση ή την παροχή νέων δανείων, με χαμηλό κόστος δανεισμού, προς μικρομεσαίες, εξαγωγικές επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

2. Τη στήριξη των δανειοληπτών και την προστασία τους από καταχρηστικές πρακτικές των τραπεζών. Το "πάγωμα" των δανειακών υποχρεώσεων ως το τέλος του 2009 και τη δυνατότητα αναχρηματοδότησης ληξιπρόθεσμων οφειλών, σε στοχευμένες κοινωνικές ομάδες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

3. Την τόνωση της αγοράς με επαναφορά του αφορολόγητου στους ελεύθερους επαγγελματίες, στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων που θα πληγούν ιδιαίτερα και ανακατανομή του φορολογικού βάρους».

Ι. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, επιστημονικός διευθυντής του IOBE

«Η δική μας κρίση ξεσπά τώρα»

«Η Ελλάδα πρέπει να αισθάνεται τυχερή που συμμετέχει στην ευρωζώνη εάν αναλογιστεί κάποιος τι θα της συνέβαινε εάν βρισκόταν εκτός, τα μαθήματα από τη διεθνή οικονομική κρίση είναι πολλά. Τα άμεσα σχετίζονται με την ανάγκη επέκτασης δημοσιονομικής επάρκειας στις ευνοϊκές φάσεις του οικονομικού κύκλου προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι δυσκολίες στις πτωτικές φάσεις, τον ρόλο των εποπτικών αρχών, τη θεσμική συγκρότηση της οικονομίας.

Τα έμμεσα σχετίζονται με την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και ευελιξίας της οικονομίας, παράλληλα με την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους για την προστασία των αδύναμων πολιτών. Η κρίση καθιστά την εφαρμογή ενός νέου αναπτυξιακού και κοινωνικού προτύπου άμεση προτεραιότητα. Το νέο αυτό πρότυπο πρέπει να στηριχθεί σε τέσσερις άξονες:

1. Σε προσαρμογή της συνολικής ζήτησης, κυρίως των δημοσίων οικονομικών και

του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, με σχέδιο τετραετίας.

2. Σε ενίσχυση της συνολικής προσφοράς μέσω της ανταγωνιστικότητας και των εξαγωγών.

3. Στη θεσμική ανασυγκρότηση και βελτίωση της λειτουργίας του κράτους δικαίου.

4. Στο πιο αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος».

ΓΚ. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πειραιά

«Οι δύο άμεσοι κίνδυνοι»

«Το 2009 και τα επόμενα χρόνια, οι ρυθμοί αύξησης της κατανάλωσης θα μειωθούν σημαντικά και μαζί τους και ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ. Είναι όμως πιθανό και ένα χειρότερο σενάριο μιας αρχικής ύφεσης, η οποία δεν θα ξεπεραστεί αλλά θα ακολουθηθεί από μακρά περίοδο στασιμότητας. Δύο είναι οι άμεσοι κίνδυνοι:



1. Η μεγάλη μείωση στην παροχή πιστώσεων προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, η οποία αν συνεχιστεί θα φέρει πολύ μεγάλη ύφεση, και

2. Η μέχρι πρότινος διαφαινόμενη μείωση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων επενδύσεων.

Ο πρώτος κίνδυνος είναι ορατός τους τελευταίους δύο μήνες, μαζί με την επιδείνωση της κρίσης. Πηγάζει από την έλλειψη εμπιστοσύνης στις αγορές και τη συνακόλουθη δυσκολία διακίνησης του χρήματος ανάμεσα στις τράπεζες και τις τράπεζες και τους πελάτες τους.

Είναι σημαντικό όχι μόνον να ενεργοποιηθεί το πακέτο των εγγυήσεων και προνομιούχων μετοχών των 28 δις. ευρώ, αλλά και να δοθούν περαιτέρω καινοτόμες λύσεις.

Ο δεύτερος κίνδυνος μπορεί να αποφευχθεί αν η ελληνική κυβέρνηση εντατικοποιήσει τα έργα του ΚΠΣ και στοχεύσει σε πολύ υψηλότερες δημόσιες επενδυτικές δαπάνες, έστω κι αν αυτό την αναγκάσει να ξεπεράσει προσωρινά το επιτρεπτό όριο του δημοσιονομικού ελλείμματος».

■ Οι συζητήσεις του κ. Παπανδρέου με τους τραπεζίτες έφεραν στο προσκήνιο τον πόλεμο μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων

Τραπεζικός εμφύλιος στη Χαριλάου Τρικούπη

Ρεπορτάζ ΑΓΓ. ΚΩΒΑΙΟΣ

Η κρίση στον τραπεζικό τομέα και ειδικότερα στις σχέσεις μεταξύ των τραπεζιτών ξεδιπλώθηκε την προηγούμενη εβδομάδα, κατά τις συναντήσεις του κ. Γ. Παπανδρέου με τα στελέχη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Οι συζητήσεις που έγιναν στη Χαριλάου Τρικούπη αποκάλυψαν με τρόπο που λίγοι ανέμεναν ότι, πέραν όλων των άλλων προβλημάτων, στον τραπεζικό κλάδο μαίνεται ένας σκληρός εμφύλιος πόλεμος.

Μακρά συζήτηση έγινε στις διαδοχικές αυτές συναντήσεις για το περίφημο πακέτο ρευστότητας των 28 δις. ευρώ που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση. Κάποιες τράπεζες έδειξαν ότι δεν μπορούν να μην υπαχθούν στο μέτρο, κάποιες άλλες ότι θα υπαχθούν διασφαλίζοντας κάποιους προνομιακούς όρους, ενώ ως μία κατηγορία από μόνος του εμφανίστηκε ο κ. Α. Βγενόπουλος.

Όλοι είχαν να προσάψουν κάτι στους άλλους. Σχεδόν όλοι δε, ξεκινώντας από τον κ. Ι. Κωστόπουλο και καταλήγοντας στους κκ. Μιχ. Σάλλα και Ν. Νανόπουλο, εξεδίωσαν την ενόχλησή τους για τη στάση που έχει τηρήσει ο διοικητής της Εθνικής κ. Τ. Αράπογλου.

Ως διοικητής του μεγαλύτερου αυτή τη στιγμή πιστωτικού ιδρύματος της χώρας, εμφανίστηκε να δηλώνει επιφυλακτικός με όσα έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση, έδειξε όμως ότι στόχος του είναι να διασφαλίσει έναν κυρίαρχο ρόλο στο τραπεζικό πεδίο, εκμεταλλευόμενος την κρίση. Είπε ότι δεν έχει πρόβλημα ρευστότητας (μεταξύ όλων των άλλων και επειδή από την πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε η κρίση στον ορίζοντα ακολούθησε μια τακτική που του εξασφάλισε μεταφορές πολλών κεφαλαίων από μικρότερες τράπεζες). Αυτό είναι και ένα κρίσιμο στοιχείο που έχει στρέψει τους υπόλοιπους τραπεζίτες εναντίον του κ. Αράπογλου.

Με τα λεγόμενά του δεν έδειξε ότι «καίγεται» να υπαχθεί στο μέτρο, άφησε όμως να εννοηθεί ότι, αν διασφαλιστεί ο ρόλος της Εθνικής στο τραπεζικό σκηνικό, θα είναι διατεθειμένος να λειτουργήσει ως «λαγός», τον οποίο αναγκαστικά θα ακολουθήσουν οι άλλες τράπεζες.

Οι κκ. Σάλλας και Νανόπουλος, από την πλευρά τους, άνοιξαν μέχρις ενός σημείου τα χαρτιά τους στον κ. Παπανδρέου. Λέγοντας και δείχνοντας ότι η άποψή τους εί-

ναι ότι στα μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας πρέπει να υπαχθούν υποχρεωτικά όλες οι τράπεζες, στην ουσία επιβεβαίωσαν την έκταση του προβλήματος στον τραπεζικό χώρο και πάντως σε ό,τι αφορά τις δικές τους επιχειρήσεις. Οι δύο τραπεζίτες διατηρούν τις επιφυλάξεις τους ως προς τον ρόλο της Εθνικής Τράπεζας και αναμένουν αποσαφήνιση των σχεδίων της κυβέρνησης. Πάντως η συνομιλία τους με το οικονομικό επιτελείο του προέδρου του ΠαΣοΚ περιείχε πολλά στοιχεία τα οποία εκτιμήθηκαν ως ενδεικτικά της εξασθένησης των ιδρυμάτων τους και αγώνιας για την εξασφάλιση ρευστότητας.

Ο κ. Βγενόπουλος είχε τη μακρότερη συνομιλία με τον κ. Παπανδρέου και αποκάλυψε τις διαθέσεις του για μία ακόμη φορά. Ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι αντιμετωπίζει την ελληνική τραπεζική αγορά ως ένα κλειστό σύστημα με σαθρά θεμέλια, το οποίο λειτουργεί με νοοτροπία κλειστού κλαμπ, και επανέλαβε ότι δεν μπορεί οι μεγαλομέτοχοι των τραπεζών να μη βάζουν το χέρι στην τσέπη και να αναμένουν κρατικές ενισχύσεις. Εξαπέλυσε επιθέσεις λέγοντας ότι οι μεγάλες τράπεζες παίζουν σκοτεινά παιχνίδια και τόνισε ότι δεν πρόκειται να ενταχθεί στο πακέτο ενίσχυσης της κυβέρνησης.

Όπως όμως διευκρινίζουν όσοι γνωρίζουν την τραπεζική αγορά, ο κ. Βγενόπουλος τηρεί εκ του ασφαλούς μια τέτοια στάση, καθώς λόγω κεφαλαιακής σύνθεσης και συμμετοχής πολλών ξένων επενδυτών, ακόμη και αν επιθυμούσε να υπαχθεί στη ρύθμιση, θα δικαιούταν ένα πολύ μικρό μερίδιο από τα 28 δις. ευρώ. Κάτι αντίστοιχο ισχύει και για την Εμπορική Τράπεζα, η οποία ελέγχεται κατά το πλείστον από γαλλικά κεφάλαια. Γι' αυτό και η συζήτηση του κ. Παπανδρέου με τον διευθύνοντα σύμβουλο του ιδρύματος κ. Α. Κροντηρά περιορίστηκε μάλλον σε τυπικές διαπιστώσεις.

Το πρόβλημα των τραπεζών καταδείχθηκε στο πλαίσιο των ίδιων αυτών συζητήσεων από τις κατηγορηματικές αρνήσεις όλων των στελεχών στην πρόταση του κ. Παπανδρέου για μείωση των επιτοκίων σε καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες. Σαφής ήταν η αρνητική απάντηση και του κ. Κωστόπουλου, ενώ η στάση αυτή δικαιολογήθηκε, μεταξύ άλλων, από τη διάγκωση των επισφαλειών των τραπεζών: μία ακόμη έμμεση αλλά σαφής ομολογία του προβλήματος.



Ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ κ. Γ. Παπανδρέου με τον πρόεδρο της Alpha Bank κ. Γιάννη Κωστόπουλο κατά τη συνάντησή τους στη Χαριλάου Τρικούπη την περασμένη εβδομάδα

Του **ΑΝΤ. ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ**

ΤΗΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ Παρασκευή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. **Κάρολος Παπούλιας** αναζητούσε έστω ψήγματα αισιοδοξίας στην ενημέρωση που του προσέφερε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. **Γ. Προβόπουλος**. Ωστόσο ο κεντρικός τραπεζίτης δεν ήταν σε θέση να τα προσφέρει. Αντιθέτως, η ενημέρωσή του παρέπεμπε σε επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών, τουλάχιστον στο αμέσως προσεχές διάστημα. Ολοι πλέον συμφωνούν ότι

το 2009 θα είναι δύσκολο έτος και μόνο από το 2010 μπορεί να ελπίζει κανείς σε εξομάλυνση των οικονομικών συνθηκών. Και αυτό γιατί η εξελισσόμενη και διευρυνόμενη κρίση έδειξε με την ένταση και τις επιδράσεις της ότι δεν είναι απλή και συνήθης, αλλά συστημική και μεγάλη. Ηδη το οικονομικό σύστημα δείχνει αποδιοργανωμένο και ασυντόνιστο, έχει χάσει την ισορροπία του, δεν δύναται να καλύψει τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Εχασε την ευστάθειά του, βασικές λειτουργίες του δεν εκτελούνται και επιπλέον παραλογίζε-

ται. Οι αγορές τρελάθηκαν, οι περισσότερες υπολείπονται, κινούμενες σε ευμετάβλητο περιβάλλον, θέτοντας σε δοκιμασία ιστορικούς οργανισμούς, πιστωτικά ιδρύματα, μεγάλες επιχειρήσεις και εκατομμύρια επενδυτές παντού στον κόσμο. «Δεν υπάρχει πλούσιος άνθρωπος που να μην έχει χάσει πολλά χρήματα στη διάρκεια της παρούσης κρίσης», βεβαιώνουν επιχειρηματίες και τραπεζίτες, σημειώνοντας ότι σε ορισμένες περιπτώσεις «ισχυροί κεφαλαιούχοι είδαν τα χαρτοφυλάκιά τους να εξανεμίζονται μέχρι ποσοστού 70%».

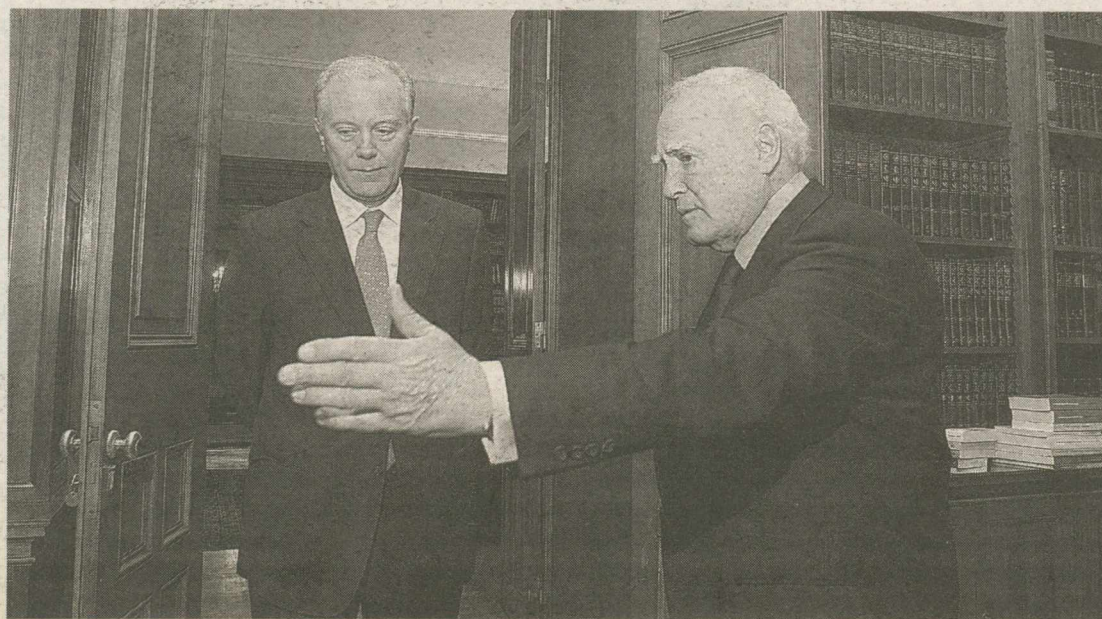
■ Ορατός ο κίνδυνος γενικευμένου οικονομικού μπλακάουτ αν δεν υπάρξουν εγκαίρως αποφάσεις για τη στήριξη του πιστωτικού συστήματος και την ενίσχυση των επενδύσεων

Το σύστημα κινδυνεύει με κατάρρευση

Οι τράπεζες, οι αιμοδοτές του οικονομικού συστήματος, υπέστησαν το σοβαρότερο πλήγμα, και αυτό επειδή ενεργούν εδώ και μήνες σε καθεστώς ανασφάλειας και μειωμένης εμπιστοσύνης. Γρήγορα, προτού καλά-καλά το καταλάβουν, ξέμειναν από ρευστό, το χρήμα ακρίβυνε και πλέον δυσκολεύονται να χρηματοδοτήσουν δραστηριότητες και επενδυτικά σχέδια. Η πίεση ταχύτατα μεταφέρθηκε από τις τράπεζες στις επιχειρήσεις και από εκεί στην κοινωνία, που εξοργίζεται και απαιτεί με τη σειρά της από την πολιτική. Και αυτή άρνησε να κατανοήσει τις νέες συνθήκες, ν' αντιληφθεί την ένταση, το βάθος και τις συνέπειες της κρίσης.

■ Σύγχυση σε όλα τα επίπεδα

Μόλις τώρα τα κυρίαρχα πολιτικά πρόσωπα νιώθουν το βάρος και αντιλαμβάνονται ότι ούτε τα εργαλεία ούτε τους πόρους διαθέτουν για την αντιμετώπιση της κρίσης. Γι' αυτό και η σύγχυση είναι μοναδική, σε όλα τα επίπεδα. Αυτή τη στιγμή οι τράπεζες δέχονται πυρά πανταχόθεν. Πληρώνουν υψηλά επιτόκια μεταξύ 5,5% και 6,5% – περίπου τρεις ποσοστιαίες μονάδες από το επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας – για τη συγκέντρωση καταθέσεων και την απόκτηση ρευστότητας



Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. **Κάρολος Παπούλιας** υποδέχεται στο Προεδρικό Μέγαρο τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος κ. **Γ. Προβόπουλο**, ο οποίος τον ενημέρωσε για την κατάσταση της οικονομίας. Ο κεντρικός τραπεζίτης καλά νέα δεν είχε για να πει

και ταυτόχρονα αντιμετωπίζουν την οργή της κοινωνίας και της πολιτείας σε κάθε απόπειρα αύξησης του κόστους του χρήματος.

Αντιμετωπίζουν επίσης με τρόπο την προοπτική της ύφεσης και βεβαίως αντιλαμβάνονται ότι, αν δεν εξομαλυνθούν οι πιστωτικές και οικονομικές συνθήκες, θ' αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της κατάρρευσης. Τις τελευταίες ημέρες μέγας είναι ο εκνευρισμός στα υψηλά κλιμάκια των τραπεζών, καθώς οι διαθέσεις της κοινής γνώμης είναι αρνητικές, το κυβερνη-

τικό πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας και των κεφαλαίων αναμένει τις παρατηρήσεις των Βρυξελλών και οι μεταξύ τους σχέσεις δεν είναι οι καλύτερες. Οι απόπειρες συνεννόησης προσκρούουν σε έριδες και αντιπαλότητες και τα όποια σχέδια συγχωνεύσεων, που πιθανώς να προσέφεραν διεξόδους, προσκρούουν σε πλήθος εμποδίων.

Επιπλέον, τα κεντρικά πρόσωπα στην οικονομία και στον τραπεζικό τομέα είναι σε μεγάλο βαθμό υπονομευμένα. Ο υπουργός

Οικονομίας κ. **Γ. Αλογοσκούφης** τελεί υπό καθεστώς έντονης πολιτικής και κομματικής αμφισβήτησης, ενώ στην ίδια κατάσταση κινδυνεύει να περιπέσει τελευταίως και ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας και πρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών κ. **Τάκης Αράπογλου**, εξαιτίας των ποικίλων αντιδράσεων που προκάλεσαν αποφάσεις της τράπεζας για τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών και τα δάνεια των δικαιούχων του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας. Και μαζί βεβαί-

ως η κυβέρνηση τελεί υπό πίεση. Δεν έχει ορμή, ούτε ισχυρή εκπροσώπηση, και επιπλέον καταδιώκεται από αρνητικά δημοσκοπικά ευρήματα. Όλα αυτά επιδρούν δυναμικά. Συνήθως αναστέλλουν ορθές αποφάσεις και προκρίνουν λανθασμένες. Το πολιτικό κόστος κυριαρχεί, ορίζει την κυβερνητική δράση και τα πάντα υποκύπτουν στον λαϊκισμό του κελεύσματος.

■ Τεράστιοι οι κίνδυνοι

Υπό αυτές τις συνθήκες και αν δεν υπάρξουν εγκαίρως γενναίες αποφάσεις για τη στήριξη του πιστωτικού συστήματος και τη θαρραλέα ενίσχυση των επενδύσεων, ο κίνδυνος ενός γενικευμένου οικονομικού μπλακάουτ είναι υπαρκτός. Και αυτό γιατί ο λεγόμενος συστημικός κίνδυνος πολλαπλασιάζεται εξαιτίας του υψηλού δημοσίου χρέους, η χρηματοδότηση του οποίου δυσχεραίνεται περαιτέρω υπό τις παρούσες συνθήκες παγκόσμιας πιστωτικής ασφυξίας. Αν τα πράγματα διεθνώς δυσκολέψουν αντί να βελτιωθούν και ανακύψουν δυσχέρειες κάλυψης της εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, θα διαπιστώσουμε ότι τελικώς δεν απέχουμε πολύ από τη Βουδαπέστη, παρ' ότι νομίζουμε πως είμαστε ασφαλισμένοι στο περιβάλλον της ευρωζώνης.

■ Ο κ. Σημίτης εκτίμησε ότι η κρίση θα διαρκέσει περισσότερο στη χώρα μας και κατηγόρησε την κυβέρνηση για άκρατο λαϊκισμό

«Ασπίδα για την Ελλάδα η ΟΝΕ και το ευρώ»

Ανατράξεις προκάλεσε στο ΠαΣοΚ η ομιλία του πρώην πρωθυπουργού κ. **Κ. Σημίτη**, την περασμένη Τετάρτη, για την οικονομική κρίση. Μια φράση του ερμηνεύτηκε από ορισμένους ως αιχμή προς τη Χαριλάου Τρικούπη. Τα στελέχη της, όμως, δεν αντέδρασαν υποβαθμίζοντας το θέμα. Αλλά και οι συνεργάτες του πρώην Πρωθυπουργού διευκρίνιζαν ότι δεν ήθελε να προκαλέσει, απλώς διατύπωσε την άποψή του.

«Ζητούμενο», είπε ο κ. Σημίτης, «είναι μια θεώρηση της κατάστασης απαλλαγμένης από σκοπιμότητες και επιθυμίες. Πρέπει να δούμε και να πούμε την αλήθεια. Οι μεγαλύτερες γενικότητες είναι έκφραση ενός άκρατου λαϊκισμού που επανέφερε στο προσκήνιο η Ν.Δ. και στον οποίο δεν τολμούν να αντιπαρατεθούν οι άλλες πολιτικές δυνάμεις. Με τέτοιο κλίμα όμως η σωστή πολιτική για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα μας είναι όλο και πιο δύσκολη και οι προοπτικές όλο και πιο αρνητικές».

Ο κ. Σημίτης, ο οποίος μίλησε σε μεγάλο ακροατήριο – παρίσαντο ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. **Κ. Στεφανόπουλος**, ο

Πρόεδρος της Βουλής κ. **Δ. Σιούφας**, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. **Απ. Κακλαμάνης**, ο Γραμματέας του ΠαΣοΚ κ. **Ι. Ραγκούσης**, περισσότεροι από 25 βουλευτές του ΠαΣοΚ διαφόρων τάσεων, πανεπιστημιακοί, φοιτητές, κ.ά. – προέβλεψε ότι βρισκόμαστε ακόμη μακριά από τη στιγμή που θα επανέλθει η ομαλότητα στις αγορές και ότι θα χρειαστούν τουλάχιστον δύο χρόνια για την αποσαφήνιση της κατάστασης, ενώ για την ΕΕ επισήμανε ότι επετεύχθη η νομιματική αλλά όχι η οικονομική ένωση.

Η άποψή του για την Ελλάδα είναι ότι η κρίση θα διαρκέσει περισσότερο από ό,τι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αποδίδοντας βαριές ευθύνες στην κυβέρνηση, η οποία, όπως είπε, «αδιαφορεί και θεωρεί ότι για όλα υπεύθυνη είναι η διεθνής κατάσταση», εφαρμόζοντας μια οικονομική πολιτική που ελαχιστοποίησε τις δυνατότητες να αντιμετωπίσει την παγκόσμια κρίση. «Άλλοτε, όταν νόμισμά μας ήταν η δραχμή, μια τέτοια εξέλιξη θα ήταν καταστροφική. Αυτό δεν συνέβη τώρα, επειδή η ΟΝΕ και το ευρώ αποτελούν μια ασπίδα. Αλλά η ασπίδα της ΟΝΕ



Ο πρώην πρωθυπουργός κ. **Κ. Σημίτης**

λειτουργεί μόνο προσωρινά» επισήμανε.

Ο κ. Σημίτης εξέφρασε επίσης τη διαφωνία του με την υποχρεωτική υπαγωγή των τραπεζών στο σχέδιο διάσωσης. «Το ελληνικό σχέδιο έχει την πρωτοτυπία να επιβληθεί σε όλες ανεξαιρέτως τις τράπεζες ανεξαρτήτως από το αν ζήτησαν ή όχι την κρατική βοήθεια. Ετσι, δεν παρέχει πληροφόρηση για το ποιες ήταν οι προβληματικές επιλο-

γές των τραπεζών και ίσως διασφαλίζει και κάποιους που έχουν δυσκολίες για λόγους άσχετους με την κρίση» είπε.

Τα κράτη, κατέληξε ο κ. Σημίτης, ζουν σήμερα μία από τις λίγες στιγμές που μπορούν χωρίς ισχυρές αντιρρήσεις να επιβάλουν κανόνες παιχνιδιού στις επιχειρήσεις. «Το πολιτικό διακύβευμα της διαμάχης που θα αρχίσει αμέσως μετά τη μερική ομαλοποίηση της κατάστασης θα αφορά τον ρόλο του συνυπεύθυνου κράτους. Θα είναι μόνο ένας αστυνόμος της αγοράς ή θα έχει γνώμη για τη λειτουργία της και θα επιδιώκει να ληφθούν υπόψη τα συμφέροντα των πολιτών και του κοινωνικού συνόλου; Οι απαντήσεις δεν θα προκύψουν μόνο από μια θεωρητική αναζήτηση του τύπου πόση απορρύθμιση ή πόση ρύθμιση είναι αναγκαία. Η κατάληξη θα προσδιοριστεί από τη στάση των πολιτικών ηγεσιών και τους κοινωνικούς πολιτικούς αγώνες που θα συνοδεύσουν και θα διαμορφώσουν την κρατική παρέμβαση που βρίσκεται σε εξέλιξη» κατέληξε.